

Lagring av information i molntjänster från amerikanska bolag (tredje land)

Den 16 juli 2020 meddelade EU-domstolen den avgörande domen (16 juli 2020 i mål C-311/18) i det så kallade Schrems II-målet. Målet rör vilka överföringsmekanismer som kan tillämpas för överföring av data mellan EU och USA.

Det var 25 juni 2013 som dataskydds-aktivisten Maximilian Schrems gjorde en anmälan till den irländska dataskyddsmyndigheten (DPC) där han begärde att DPC skulle **förbjuda Facebook Ireland att föra över information** om honom till det amerikanska moderbolaget Facebook i USA. DPC avslog Schrems anmälan, vilket ligger till grund för det så kallade Schrems II-målet.

Det har funnits två huvudsakliga alternativa sätt att överföra personuppgifter till ett tredjeland; EU-US Privacy Shield-regelverket (som senare tillkom som möjlig mekanism, som ett resultat av det första så kallade Schrems-målet där Safe Harbor-regelverket ogiltigförklarades) och EU-kommissionens så kallade standardavtalsklausuler för överföring av personuppgifter till tredjeland.

Schrems har i målet ifrågasatt lagligheten i i överföringsmekanismen. I domen slås fast att EU-kommissionens beslut om **Privacy Shield står i strid med EU-rätten** och därför **ogiltigförklaras**. I praktiken innebär detta att det inte längre är möjligt att stödja sig på denna mekanism för överföring av personuppgifter till USA. Dock anser EU-domstolen att standardavtalsklausulerna är giltiga, men detta innebär inte att överföring av personuppgifter till USA där dessa används blir laglig, då det inte går att säkerställa att den amerikanska lagstiftningen inte inkräktar på den adekvata skyddsnivå som standardavtalsklausulerna garanterar.

Enligt Art 44 GDPR är överföringar till tredje land som huvudregel förbjudna såvida inte undantag enligt GDPR kan tillämpas. Utgångspunkten är att inom EU finns det ett starkt skydd och det får inte undergrävas i en överföring till tredje land.

Varför höll inte Privacy Shield? Amerikansk lagstiftning (avsnitt 702 i FISA och EO 12333) säkerställer inte någon skyddsnivå som är väsentligt likvärdig som inom EU.

- Övervakningsprogram i USA ger myndigheter tillgång till uppgifter utan prövning (ej samma krav som gäller enligt unionsrätten)
- Begränsningar i befogenheter saknas (proportionalitet, förhandsprövning)
- Icke-amerikanska medborgare saknar rättigheter
- Registrerade saknar rätt att göra invändningar mm

Timrå kommuns läge

Timrå kommun har ett antal informationsmängder, några lagras i molntjänster som ägs av amerikanska bolag. Normalt lagras ingen data i USA utan den lagras geografiskt inom EU, men den påverkas ändå av osäkra läget som uppstår i och med denna dom då **amerikanska bolag lyder under amerikansk lagstiftning** och tolkningen är att USA då kan begära att amerikanska bolag hämtar ”hem” data från andra geografiska platser.

Exempel på molntjänster kan vara; Google GSuite som används inom Barn och utbildning, samt att vi generellt använder mobiltelefoner från Google och Apple m.m.

Timrå kommuns möjligheter

Denna fråga hanteras på en sådan hög nivå att vi som enskild kommun inte kan påverka det utan bara agera utefter den information som vid varje givet tillfälle finns till hands.

Timrå kommuns rekommendationer i rådande situation

Följande övergripande rekommendationer gäller tillsvidare inom kommunen; Verksamheter som redan idag lagrar information i molntjänster som ägs av amerikanska bolag kan och bör naturligtvis ändå bedöma sin unika situation utifrån rådande läge och agera på det sätt som man bedömer är lämpligt.

Att befintlig lagring i molntjänster som ägs av amerikanska bolag eller där ett amerikanskt bolag är underbiträde fortsätter som regel tillsvidare, vi inväntar råd från våra svenska myndigheter och organisationer som stöttar i dessa frågor (Datainspektionen, SKR och DIGG bl a) innan vi agerar. Risk finns annars för stora konsekvenser på verksamhet och ekonomi om vi agerar i panik och det visar sig att det inte var nödvändigt.

Att **inga nya** informationsmängder förs över till molntjänster som ägs av amerikanska bolag eller där amerikanska bolag är underbiträde förrän det juridiska läget blivit tydligare

Att ny bedömning om läget görs löpande allt eftersom ny rådgivning och tydlighet görs tillgänglig från våra svenska myndigheter